

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik raponkint reggel, hívére hétfőn

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre

8 kor., negyed évre 4 kor.

Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre

10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája

Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Művészet a vidéken.

Akik szemtanúi voltunk a szabadkai tárlat megnyitási ünnepélyének, örömtől megrögzöttan vettünk részt abban az ünnepélyességben, amelyet társadalmunk sok buzgó tagja működésének köszönhetünk.

Városunkban ez ugyyszólván az első komoly lépés, amely művészet dolgában a nagykorúsítás felé vezet.

Előttünk áll a művelt külföld hasonló nagyságu városaiban jelentkező művészi élet, amely mindig az önállóság felé törekszik. Stuttgart sohasem szorult München művészeire, München nem szorult Drezdára, Drezda pedig független Berlinton. Minálunk pedig minden város Budapestről függ, Budapest nélkül a festészet, a szobrászat béna és mankókon jár.

És ime, mégis azt látjuk, hogy Budapest nélkül is kitelik Szabadkából egy képműkiállítás!

Eleinte csak mosolygott mindenki, amikor hallotta, hogy mi készül itt. Képműkiállítás Szabadkán? Igazán furcsa. Kinek van itt műbecscsel bíró festménye vagy szobra, — itt Szabadkán, ahol csak a lánzföld, még pedig a sok lánzföldnek van műbecse. A földnek, no meg a lónak!

Pedig hát ime, kitűnt a vállalatnál, hogy daczára a szűkebb irányu rendezésnek, nemcsak hogy kitelik egy tárlatra való kiállítási anyag, — de még több mint ami kell, — becsesebb mint ahogy gondoltuk, értékesebb mint ahogy gondoltuk.

Elismeréssel adózunk a buzgó közreműködőknek, akik a művészeti élet fellendítése terén az első komoly lépést megtették. Elismerésünket meg-

érdemlik, mert *nem idegen és nem szomszédos nagyságok* segítségével tudták megteremteni ezt a sikerült kis tárlatot, — amely nekünk becsesebb, mint a tiszszerte akkora, amit kívülről importáltak volna.

Üdvözöljük őket az annyira mostoha és támogatásra szoruló magyar művészet nevében!

A tárlat megnyitása.

Nagyszámu distingvált közönség jelent meg délután 5 órára a Casinó helyiségeibe, ahol a szép nagy terem a művészet csarnokaivá változta át hamarosan. A nagy közönség, amelynek soraiban ott láttuk társadalmunk előkelőségeit, maga is meg volt lepve a tárlat szépségeitől és izléses ügyes elrendezésétől.

Öt óra volt, amikor *Paukovits Andor*, a casinó igazgatója a belépő főispánt szép beszédben üdvözölte. Az üdvözlő beszéd előtt még a szabadkai dalárda énekelte Kölcsei himnuszát, amelyet élénk éljenzésekkel fogadtak.

Ezután *Paukovich Andor* a Nemzeti Casinó igazgatója a következő beszédet intézte Schmausz Endre főispánhoz:

Méltóságos Főispán ur!

A szabadkai Nemzeti Casinó elé az alapítók már a megalkotásánál kettős célt tűztek ki:

Az egyik, hogy Szabadka társadalmának találkozó helye legyen.

A másik, hogy hazafias és közművelődési törekvések központjául szolgáljon.

Eszerint alapszabályszerűleg már feladatát képezi, mintegy kötelességévé van téve minden oly tevékenység, mely a közművelődést terjeszti.

Ezt a feladatát teljesíti, ennek a kötelességének óhajt most is a Casinó eleget tenni.

Ma a közművelődés tárgyai között a szépnak terjesztését tűzte ki maga elé.

Mi a szép?

Szép az, a minek észlelése szemlélése gyönyörködtet bennünket.

Szép az, aminek látása jóleső, kellemes érzetet kelt fel bennünk.

A szépet bizonyos arány képezi.

A kellőleg elrendezett dolgokban gyönyörködik a szem. És minél tökéletesebben vannak elrendezve bizonyos dolgok akár egyes tárgyon, akár a nagy tömegekben, annál nagyobb a kellemes hatás.

A szép iránti érzék fejlettségének foka egyúttal a nemzet műveltségének is foka.

A szépnak mint közművelődési tényezőnek rendezett most a casinó képekből és egyes tárgyakból kiállítást.

Igyekezetünk oda irányult, hogy a szépet lehetőleg eredeti művekkel terjesszük, hogy a szemlélőre a hatás annál nagyobb legyen, — És ha mégis utánzat is fordul elő, ott szem előtt tartottuk az ókori Thebae azon törvényét, mely az utánzatot csak »szembe» engedte meg.

Tárlatunk készen áll. A szabadkai Nemzeti Casinó nevében mint annak ügyvezető igazgatója kérem Méltóságodat, mint e város élén álló első polgárt, hogy azt megnyitni szives legyen.*

Paukovics Andor e szavait élénk éljenzéssel fogadta a hallgatóság.

Beszédére *Schmausz Endre* főispán tartalmas és a művészetről igazán magas nivón megemlékező beszédben válaszolt.

Schmausz Endre főispán megnyitó beszéde:

Tekintetes ügyvezető elnök úr!

Mélyen tisztelt uraim és hölgyeim!

Benső örömmel üdvözlöm a megjelenteket. Örömem könnyen érthető, nemcsak azért mert az itteni magyar társadalom ezen otthonában üdvözölhetem Önöket, hanem főként azért, mert a Nemzeti Casinót a mai napon a magyar cultura iránti oly magasabb fokú kötelezettségének teljesítésében találok, mely a szép és nemes iránti szeretet és vele a finomabb aethetici érzést manifestálván, egyben az itteni magyar társadalomnak magas műveltsége és leendő összetartozandóságáról is kétsétségbevonhatlan tanúságot tesz.

Alig egy éve — múlt évi március 25-én volt a magyar salon tárlatnak vernisageja, akkor azt igazoltuk, hogy a nemzet hivatott művész munkásait nagyra becsüljük és hogy

VIZGYÓGYINTEZE
A GŐZFÜRDŐ TELEPÉN.

Gyógymódok: vizeura: ülő-félfürdők, ledörzsölések, massage, szénsavas fürdők (nauheimi cura).

Javalva: ideggyengeség, = álmatlanság, ideges főfájás, szédülésnél, idegfájdalmaknál, emésztési zavaroknál, a szív és véredények megbetegedéseinél (nauheimi cura).

Részleges és teljes villanyosfényfürdők specificus és biztos gyógymód rheumatismus ellen. Nagyon mérsékelt árak!

azokat támogatván, hasznos munkára serkentjük, egyben azon reményünknek is adunk kifejezést, hogy a tárlat hatása nem fog nyomtalanul eltűnni, hanem meg fogja termékenyíteni lelkeinket, sziveinket az igazán szép iránti ragaszkodás és szeretettel és a művészet ellenállhatlan ereje által gyarapítva, a gondolat szépségét és nemességét, a művészet pártolását be fogja vinni a családba, a társadalom minden rétegeibe, a hol a szép és nemes iránti fogékonyság csak termő talajra találhat.

S ime alig mulott el egy év és a szép és nemes iránti érzés ismét kielégítés, ismét gyarapodás után vágyott. A tavaszi virágfakadás megtermékenyítette a sziveket és a Nemzeti Casinó igazgatóságát és vele néhány lelkes tagját, a cselekvés terére szólította. Hogy Szabadka sz. kir. város kedves társadalma az alig 8 nap előtt teljesen komolylyá változott actiót átérezve mennyire helyeselte és magáévá tette azt, a bennünket körülvevő gyönyörű és nagyértékű műtárgyak — melyek azon egyleti házat Tündérpalotává változtatták — eléggé igazolják; de igazolják azt is, hogy a múlt évi műtárlatnak nemcsak látogatottsága volt nagy és nemcsak anyagi és erkölcsi sikere volt teljesen kielégítő, de hogy az azon a jövőre kifejezett óhajok már messze azon tárlat létesülése előtt Szabadka művelt társadalmában megvoltak gyökeresedve és hogy azóta is mily nagy mértékben mentek teljesebbé. Mintha egy édes álom valósult volna meg körülöttünk!

A képzőművészetek és az azokhoz csatlakozó iparművészeti tárgyak gyönyörű gyűjteménye vesz körül bennünket és ezen kincsekben nemcsak múlt évi óhajaink teljesedéséről győződünk meg, de meggyőződünk arról is, hogy Szabadka szab. királyi város művelt közönsége nemcsak hazafias kötelességből támogatja a szépművészeteket és nemcsak átérzi azt, hogy nemzetünk belső cohéziójának előmozdításában azokra nagy gond fordítandó, de, hogy — hála nemzetünk életképessége és a képzőművészeteket művelt és művelő fiai szorgalma és sokszor az ország határain kívül is tündö-

költ geniejeink, az azok által megteremtett és hegemoniánkat megerősítő cultur-erőnknek — az országszerte nagy arányokat nyert művészeti fellendülés állami és társadalmi életünk minden rétegébe behatott úgy, hogy a képzőművészetek jótékony esőként ható termékenyítő ereje társadalmunk lelkiületét áthatván, a szép és nemes iránti vágyat és vele a műpártolás szükségét e város művelt társadalmában már oly fokra emelte, hogy az alkalomadtán már nemcsak a művészeket fogadja tárt karokkal, de ajtót nyitott azok műveinek, hogy azokban a mester inspirációit keresse, melyek ha hatalmukba ejtenek, oly nemesebb érzelmekkel töltik el a társadalom tényezőit, melyek azokat a szép, a jó, a nemes és hazafias, tehát a legnemesebb érzelmekben egyesítik; mely nemes érzelmek hogy mily fokban ejtették immár bűvös hatásukkal hatalmukba a társadalom itteni rétegét és mennyire otthonosak jobb családaink körében, azt ezen igazán szépen sikerült helyi társadalmi és így sajátjainkból képződött tárlatunk a legfényesebben igazolja.

Mélyen tisztelt ünneplő közönség! Méltán ünnepelek, mert alig hiszem, hogy kincskeresők még szerencsésebben kutattak volna kincsek után, mint azt buzgó szakértő tagjaink tették.

A bennünket körülvevő gyönyörű és nagy értékű leletek úgy vélem nemcsak engem de valamennyiünket meglepnek, mert hogy a közönség ily nagymennyiségű — és épp azért — alig néhány nap alatt összegyűjthetett kincsek birtokában van már, azt nem is sejtettük.

A mai napot emlékezetessé teendi városunk és ezen Casinó történetében azon körülmény, hogy először látunk a bel- és külföld annyi jeleseitől eredő oly kerek gyönyörű kulturképet saját hajlékunkban, melynek minden egyese a mienk, melynek minden egyes darabja izlésünk, műpártolásuk fényes tanúsága, mely a maga egészében, nemcsak a képzőművészetek és az azokhoz csatlakozó iparművészetek iránti nagyfokú hajlamot igazolja, de mert „A művészet rokonérzés-

ből él és ezáltal nagy iskolája az ember-szeretetnek,“ ez iskola után a nemesebb érzelmeinkben és a szépművészetek szeretetében gyarapodván, ellensúlyozzuk vele a lépten nyomon felburjánzó egoizmust és eszményibb irányban haladván, fejlesztjük a nemzet consolidációjára is jótékonyan ható benső összetartozandóságunkat, nemzeti önértetünket és rokonérzéseinket.

Amidőn a rendezők nevében is hálás köszönetet mondanék mindazoknak, akik műtárgyaik és családi ereklyéik átengedésével, ezen tárlat feletti örvendetes sikerét előmozdították és azoknak és ezek közül legfőképpen Raichl Ferencz urnak — akik annak létesítésében fáradhatlan odaadással résztvettek, hogy a kiállított tárgyakban mielőbb gyönyörködhesünk: a Nemzeti Casinóban a műkiállítást ezennel megnyitottnak nyilvánítom.

A főispán beszéde viharos tetszést aratott. Beszéde befejezte után a nagy közönség a tárlat megtekintését kezdte meg.

Ott láttuk a közönség soraiban Dr. Biró Károly polgármesterünket és a város intelligenciájának nagy részét.

Hisszük, hogy a város közönsége meleg érdeklődéssel lesz az igazán megtekintésre érdemes, gazdag kiállítású és nagy értékű művészi szempontokból pedig magas színvonalon álló tárlat iránt.

* * *

Ami a tárlatot magát illeti csak az elismerés hangján emlékezhetünk meg nemcsak annak külső rendezéséről, a képek szimmetrikus elhelyezéséről — de a kiállított képek igazi kincses gyűjteményt tesznek ki. A tárlatot Eisenhut Ferenc kiváló festményei uralják. Valamennyi Eisenhut kép tulajdonosa Raichl Ferenc, aki az elhunyt művésznek sógora volt. Képviselve van a tárlaton Udvardy, Kacziány, Telepy, Szenes, Pesko, Bruck, Munkácsy, Mesterházy, Vastag, Kézdi, Kovács, Zichy, Szirmai, Csók, Francois de Mayne, Rouband és még számtalan művész.

A tárlatról magáról legközelebb hozunk ismertető cikket. Addig is nem mulasztjuk el megemlíteni, hogy a tárlat nagy sikerét

Matyi mókusa.

— A „Bácsmegyei Napló“ eredeti tárczája. —

Azt minden iskolás emberke tudja, hogy a mókus mogyoróval kosztoló fürge ügyes állat.

Pedig a Sáríka mókusa is ügyes állat volt, oszt lám, mégis elcsavargott. Már pedig kár az ilyen ennivaló aranyos jószágért.

Ha valakinek a kanárija, vagy pl. a Spitzerék „Lóri“-ja repülne el, nagy veszteség lenne, érdemes megsiratni, még nagyobb veszteség, ha egy kevésbé használt toilette alsó része foltot kap, mert kivenni lehetne ugyan — ollóval, vagy tán ki is menne, ha volna — lába (Jaj, de rossz! Szedő.), de azért mégis sajnálja az ember s Matyi még sem siratta az ő kis mókusát, amikor megvált tőle . . .

* * *

Amilyen világlátott ember, hát szerzett egy csomó ismerőst fent a magas Tátrában Valamelyik járás szolgabirája meghívta egyszer egy nagyobb szabású vadászatra a hegyek közé.

Egy délután még az ebédutáni siestát tartottam a sodrony nélküli ottománon, mikor nagy ordítva beállit hozzám a Matyi.

— Ember! Meghívtak vadkanvadászatra a Tátrába.

— ? ? ?

— No, mit csodálkozol rajta, tán nem hiszed?

— Dehogyan nem! Hogy meghívtak, azt nagyon is elhiszem, de mit csinálsz te, ha a vadkan rád rohan, hisz fegyvered sem mered kilőni?

Bizd csak rám! — volt a lakonikus válasz — oszt most Isten veled! Holnap pakolok.

A lehető legérzékenyebb bucsut vettük; úgy sirtunk, mint két vízi ló, mert hát nagy szó az, hetekig lenni távol messze idegenben, hozzá még oly veszélyes helyen. Ámbátor Matyit nem féltettem, kivágja az magát mindig. Majd nem! Csak az volt a fura az egész Nimród-hisróriában, hogy őkelme de még tán Flaubert-puskát se tartott a kezében soha.

A vadász costum már készen volt. Szép erő, zöldszinű loden-szövetből, hozzá kerek kis vadászkalap, kölcsönkért lefascheaux-fegyver, kamasni — szóval úgy festett, akár az udvari par force vadászat akármelyik kifogástalan Nimródja . . .

Odamaradt vagy hat hétig, csak aztán jött vissza, de olyan plezuros volt a képe, akár csak a gáton bicskázta volna meg a szabadkai legények.

— Hát hogy is esett? — kérdeztem kíváncsian tőle.

Válasz helyett odavezetett irodája egyik szögletéhez, hol remekszép kaliczka állt egy kis kerek asztalon. Apró, fürge kis mókus ugrándozott benne.

— Ejnye! hol szerezted ezt a filigrán jószágot?

— Hjah! barátom, nagy sora van annak! Vigyázz csak!

* * *

Hát szerencsésen megérkeztem a Tátrába. Szép társaság volt együtt, gyönyörűen elmulattunk. Naponkint mindig hőtífáradtan értem haza. A társaság csillaga a bájos Gabika baronesse volt. Mondhatom remek egy teremtés, úgy, hogy totál meghódított. Ahogy először láttam almásszürke ponyva hátán, máris melegedni éreztem a szívem táját. Lehet, hogy ő sem volt egészen közbömbös, mert sokszor kitünttetett kegyével.

Alig két hétre rá, amint egyszer náluk voltunk jouron, oda hozta vállán ezt a kis mókuskát hozzám.

kiváltképen Raichl Ferenc, Eperjessy Béla, Dr. Dembitz Lajos uraknak és Birkáss Adrienne urhölgyeknek köszönhetjük, akiknek fáradságos munkája a művészetekért lelkesedő főispánunk: Schmausz Endre támogatásával találkozott.

ORSZÁGGYÜLES.

— A förendiház ülése. —

— Saját tudósítónktól

Grof Csáky Albin elnök negyed tizenkét órákor nyitotta meg az ülést. Néhány apróbb elnöki előterjesztés után Wekerle Sándor felszólalt s kérte a 41. §. alapján a képviselőház által átküldött javaslatokra a sürgősség kimondását. A Ház a javaslatot egyhangulag elfodta.

Ezután megválasztották a kvótabizottságot, amelynek gróf Desseffy Aurél, báró Hárkányi Frigyes, Lukács Antal, örgróf Pallavicini Ede és Szmezsányi Pál püspök voltak a tagjai, majd herceg Odescalchi Géza mentelmi jogának felfüggesztését kérő bírói átirat került sorra, akit a büntetőjárásbíró rágalmazás miatt kért. A Ház a mentelmi jogot nem függesztette fel.

Következett a megyei alkalmazottak (tiszt, segéd, kezelő és szolgaszemélyzet) illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslat, melyhez gróf Desseffy Aurél szólt. Tisza válaszában elmondta, hogy a törvényjavaslat célja azt az igazságtalanságot megszüntetni, hogy a vármegyei alkalmazottak sokkal rosszabbul voltak fizetve, mint az állami tisztviselők. Ha a nyomasztó gondok alól szabadul a vármegyei tisztikar, akkor mindenesetre több gondot áldozhat a hivatása teljesítésére. Ezután a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadták.

Ezután vita nélkül elfogadták a községi és közjegyzők illetményeinek szabályozásáról, a beruházásokról, a Wimpffen grófnak és Trauttenberg bárónak, valamint a szegedi középítészeti tanács hatáskörének újabb meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatokat.

A képviselőház ülése

Képviselőház ma déli egy órákor formális ülést tartott. Az elnök előterjesztvén a förendiháznak ugyancsak ma délelőtti üléséből jövő üzeneteit, a képviselőház azokat átveszi.

A képviselőház addig nem tart ülést, míg a delegáció a közös javakat, a pénzügyi bizottság pedig a költségvetést el nem intézte. Ha a tárgyalások befejeződtek, ami június elejére várható a képviselőház elnöke formális ülésre hívja egybe a Házat, hogy a következő ülések napirendjét előkészítsék. A képviselőház szünetének idejére az elnök ma kérte és megkapta a szokásos felhatalmazást a hatáskörébe vágó ügyek elintézéséhez.

Orosz japán háború.

Az oroszok.

Niucsvangból jelentik, hogy az oroszok egyes kerületet vettek, melylyel a japánok Liaojangtól keletre levő előretolt állását fenyegetik és kényszerítik a japániakat Föngvancsengbe visszavonulni. Niucsvangból jelentik: Az oroszok örülnek csapataik eredményeinek, hogy t. i. megakadályozták a japánoknak Föngvancsengből való előrehaladását. Kedvező előjelnek tartották, mert ezt az eredményt a cár születése napján érték el.

Japánok.

A Daily Telegraphnak jelentik Mukdenből a hó 19-éről: Erős japán csapat vonul előre Mukden felé ama szándékkal, hogy elvágja az oroszok visszavonulásának útját. Az utolsó hírek szerint a japán Jalu-sereg két hadosztályban vonult előre. Az egyik Haicsengre, a másik Liaojangra. Azt hiszik, hogy az oroszok haderejüket összevonva, Kiaojangtól délre ütköztek meg a japánokkal, visszaverték őket és súlyos veszteségeket okoztak nekik.

H I R E K.

— **Félix napja.** Ma ünnepelte nevenapját Szabadka sz. Teréz-plébániájának plébánosa Mamuzsich Félix t. kanonok plébános. A kath. hívőknek kedves napja e szeretett lelki

pásztoruk névünnepe. Az ország színre nézve harmadik plébániájának fejét társadalmi közéletünk minden előkelő alakja felkereste üdvözlésével és jókívánataival, hogy azt a derék férfit, ki annyi egyszerűséggel vezetí hiveinek lelki ügyeit s oly nagy közkedveltségnek örvend társadalmunk minden osztálya előtt, az isteni gondviselés áldásával halmozza el. A szives házigazda azután ott tartotta üdvözlőit vendéglátó asztalánál barátságos lakomára. Palotay Bódog Félix a szabadkai tantestület egyik kitünősége, a Szécsényi téri elemi népiskola igazgató tanítója szintén ma tartotta névünnepe. A tanítói kar impozáns számban jelent meg lakásán, hogy kifejezze szerencse kívánatait.

— **A törvényszéki pertárnokot,** Tormássy Lambertet ma avatták a jogtudományok doktorává a kolozsvári tuomány egyetemen. Gratulálunk.

Uj torna tanár. Péresics Károly a Szabadkai Sport Egylet tagja a budapesti vizsgáló bizottság előtt a torna tanári vizsgát kitűnő sikerrel letévén, megkapta a főgymnáziumi torna tanári oklevelet.

— **Az interparlamentáris kongresszus szabadkai tagjai.** A világkiállítás alkalmából St-Louisban interparlamentáris kongresszus lesz. A kongresszusra a következő szabadkaiak jelentették be részvétüket: Vermes Béla, Vojnits István báró, az országgyűlési szabadelpárt alelnök és Piukovich József országgyűlési képviselő.

— **Az önkéntes tűzoltók pónkösdi ünnepe.** Már régóta készülődik az önkéntes tűzoltó-testületek, hogy fennállásának 15 éves évfordulóját méltóan és szépen megünnepelje. Holnap és holnapután lesz az ünnepség két napja, amely alkalmakra a rendezőség igen szép műsort állított össze. Az általános program a következő: Vasárnap, 22. d. e. 9 órákor a Szt. Teréz egyházban hálaadó istentisztelet, 10 órákor a »Pest« szálloda nagytermében diszkygyűlés, a 15 éves szolgálati érmek kiosztása, d. u. fél 3 órákor a városi tűzoltó lak-tanyán diszkygyakorlat, este diszkyadás a színházban Hétfőn 23-án d. u. 3 órákor nagy

De vigyázzon rá, mert úgy szerettem, mint a szívem felét!

Nagyot néztem erre a fura megtiszteltetésre, de úgy gondoltam, hogy ez a nagyuraknál már így szokás s biztosítottam, hogy vigyázni fogok rá, mint a szemem világára.

Sokszor voltunk együtt. Akárhányszor elmaradtunk a társaságtól, elkalandoztunk az erdőben, majd meg a szakadékokban virág után kutattunk. A társaság pár hét múlva, már mint fait accomplit tárgyalta az ügyet.

Akkor valami póznalábu huszárfőhadnagyot hozott arra az ördög. Mindig ott settenkedett körülöttünk s olyan pislantásokat vetett a szép bárókisasszonykára, mint Sanyaró a hentes auszlágra. Hát nem megbabonázta! Legalább annyit észrevettem, hogy Gabika bucsuzáskor néha hosszasan is nála felejtí piciny kis kacsóját.

Bosszantott a dolog szörnyen, de a fránya főhadnaggyal még sem mertem kikezdeni. Lassan-lassan annyira ment, hogy most már nekem kellett engedelmet kérnem, hogy velök tarthassak.

A hogy elmaradtam, hát mindenfelé csak azokkal a kárörvendő gunyos pillantásokkal találkoztam, a mik úgy vágtak, mint csupa apró tüzsurások.

A hogy egyszer erdei kiránduláson voltunk, egyik fán busan bugó gerlét mutatott Gabika.

— Ejnye! Matyi hozza le azt a gerlét!

Fölkaptam a fegyvert . . . céloztam egy jó darabig . . . Aztán puff! . . . puff! . . . úgy rádupláztam a gerlére, hogy egy rókának is elég lett volna. Hanem biz annak az ijedségen semmi baja sem történt, gyorsan rebbenve szállt sértetlenül tova.

— Na! magának nem való a kezébe puska — szólt oda gunyosan a baronesse, hogy röstelkedésemben majd a föld alá nem sülyedtem.

— Na próbálja maga Aurél! — biztatta a löcslábu főhadnagyot, — tán jobban sikerül. Nézze azt a héját!

Fölkaptam merész ívekben uszott a tanyák e szárnyas tolvaja. Kisebb-nagyobb karikákban hasította a léget, majd leereszkedett, majd jó messze a magasba csapott föl.

Aurél fölkapta a fegyvert, pár másodpercig szeméhez kapta, durr! . . . s a héja ott feküdt lábaink előtt.

Láttam, hogy nem bírok a hadsereggel. tisztára le voltam főzve. De most jön a java; Egyik kiránduláson gyönyörű szép kaméliát láttunk az egyik oldalon.

— Ejnye be aranyos! Ugyan Matyi menjen le érte!

Olyan igézően nézett rám, hogy nem tudtam ellenállni. Ereimben Blondin bátorságát éreztem. Neki gyürköttem s neki indulva a meredek partnak, büszkén gondoltam magamban. Majd beadok én neked te feszegő katona bácsi!

Eleivel szépen ment minden. Igaz, hogy arcomról csak úgy csurgott a verejték, de már egészen közel voltam a drága virághoz . . . megkapaszkodtam egy boróka szárába . . . kinyujtottam kezemet . . . de oh fátum! a gyökér engedett s én úgy görögtem le a parton, akár egy lavina, homlokomra megdió nagyságu daganatok nőttek ki hamarosan.

A hogy előhalásztak a bozót közül s én vérző, siralmas ábrázattal odaálltam eléjük, rám szólt a Baronesse:

— Oh maga ügyetlen! — kacagott rá egy nagyot, aztán megpaskolta ponyját s elporoszkált haza.

Azóta se láttam többet. Hanem a mókust hazahoztam.

— No csak hogy itt vagy! Jó még, hogy ott nem hagytad a fogadat! — vigasztaltam újra — s azzal ott hagytam.

* * *

népünnepély Palicson, mely ünnepélyekre a testület alapító, pártoló tagjait, úgy az ügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a parancsnokság, mely arról is gondoskodott, hogy a hétfői népünnepély alkalmával a villanyos közlekedés éjféle 12 óráig tartson.

— **Kinevezés.** Dr. Sánta Bélát, nagykörsi ügyvédjelöltet, a szegedi kir. ítélőtábla saját kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— **Népgyűlés.** A helybeli szervezett asztalos munkások holnap, délelőtt 9 órakor a Szudarevits-féle kerthelyiségben nyilvános népgyűlést tartanak.

— **Miniszteri biztos.** A zombori és ujvidéki felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálataira a miniszter kormánybiztosul Kulinyi Zsigmond, lapszerkesztőt, a szegedi kereskedelmi és iparkamara titkárát nevezte ki.

— **Miniszteri biztos Ujvidéken.** Az ujvidéki felső kereskedelmi iskolában a folyó tanév végén tartandó érettségi vizsgálat vezetésével miniszteri biztos minőségben dr. Kürchák József, budapesti műegyetemi rk. tanár bizatott meg.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Tomena István belügyminiszteri engedélylyel nevét Törökre, Ulmák Simon Keményre magyarosította. Mindkettő bajai illetőségű képezdész.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ma d. e. 9 órakor a várvsháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott.

— **Palics és a gimnazisták.** Szegény gimnazisták! Nem elég, hogy ebben a meleg nyári időben a padok közt kénytelenek szorongani, de még attól a jótól is megfosztják őket, hogy Palicson lakhassanak. Miután ugyanis az előadások reggel 7 órakor kezdődnek, a Palicson lakó gimnazisták a kora hajnali órákban kénytelenek felkelni, hogy a legesleges villamost elérjék, mert ha a másodikkal jönnek, már elkéstek. A fejlődő szervezetnek nyugalomra van szüksége, tehát a kora hajnali órákban fölkelni semmiképp se jó a gimnazistáknak. Elkésni meg szintén

veszélyes dolog. Ily körülmények közt vagy 8-kor kezdődjenek az előadások, vagy indítsanak a gimnazisták kedvéért egy 7 órára beérkező villanyost. Akad talán, aki még azt is mondja, hogy ne lakjanak június végéig Palicson a gimnazisták. De mi sem a tanár urak, sem a villanyos társaság kedvéért nem vagyunk ilyen kegyetlenek a gimnazistákkal szemben. Hisz júniusban a legkellemesebb a palicsi tartózkodás.

— **A Sport Egylet jubileuma.** Az idén szeptemberben fogja ünnepelni nagyszabásu önnepély keretében a Szabadkai Sport Egylet fennállásának 10-ik évfordulóját. A tegnap tartott választmányi ülésen indítványozták, hogy az Egylet fusionáljon a Bácskai Athletikai Klubbal. A terv valószínűleg megvalósul. Határozatba ment, hágy bizottságot küldenek ki az ünnepély előkészítésére. Lesz országos verseny, zászlószentelés, bankett és táncmulatság.

— **A zombori kereskedelmi testület** mint értesülünk elhatározta, hogy a testület kebelében kaszinót nyit, amely hivatva lesz az ottani és vidéki kereskedőket még szorosabban egyesíteni jogos érdekeiknek előmozdításában. Egyben kiküldték Falcione Gusztáv ker. tanácsos, Bárány Zsiga és Spitzer Sándor urakból álló bizottságot, hogy az egyesület megalakítását előmozdítsák.

— **Egyházmegyei hírek.** Fáth Ferenc hódcsági káplán Hajósra, Kindl Ferenc németpalánkai Apatinra, Kindl Antal futtaki Németpalánkára kápláni minőségben áthelyeztettek.

— **Gyilkos rokonok.** Halálos beteg fekszik a szabadkai közkórházban. Huschek Józsefet tegnap éjjel halálos sebeivel hozták be Mélykutról a szabadkai közkórházba. A sebeiben haldokló ember csak annyit tud előadni a vizsgálóbíróknak, hogy közeli rokonai támadták meg és akarták megölni. Valószínű, hogy pénz forog a kérdésben, amely miatt halálos gyűlölség volt a rokonok között. A beteg állapota változatlan. A

tevédt A hogy ledöntött egy sörös serviest s egy drága velencei asztali tükröt, felkerült a rajzasztalra is. Tetszett neki tán a rajz vagy sem, elég az hozzá, hogy ott „sürgött forgott rajta.

Ebben az időben — mérnök ember lévén — sikerült szép tervrajzot csinált. Valóban remekbe készült. Ugy gondolta, hogy a honoráriumból megveszi a menyasszonyi ajándékot. Kifutja bőven. Kicirkalmazta, kifestette szépen, aztán ott hagyta száradni az asztalon. A kis mókus egyedül maradt.

Lompos kis farka beleért a tusba s kezdte szépen maszatolni a lapot, aztán megpróbálta kergetni a farkát. Forgott ide-oda, úgy hogy pár perc múlva alig fehérlett a papír imitt-amott...

Képzeltető hazatéréskor az iszonyu düh, mi gazdáját elfogta. A kis állat úgy látszik megsejtette a haragot, teljes erővel igyekezett menekülni. Persze a nagy hű-hónak megint egy pár törekeny dolog adta meg az árát, míg nagy sokára egyik sarokban nyakon csipte Matyi a nyöszörgő mókust aztán úgy teremtette a földhöz, hogy csak alig nyekent. Ott nyomban kilehelte picziny párját. Kevésbé ideális halál, de megérdemelte a huncut jószág.

Hanem a kiszzenvedett Mókussal Gabika emléke is eltűnt.

Azóta nem említi többé!

Körmöczy Ernő.

helybeli ügyészség a legerélyesebben kutat a bűnügy után. — Most értesülünk, hogy koponyáján ma operációt kellett végezni, amely sikerült és a beteg már jobban érezte magát.

— **Közgyűlés.** A szabadkai ker. betegsegélyző pénztár a múlt hó 29-ére összehívott de meg nem tartott gyűlését e hó 29-én tartja meg.

— **A bajai szabadelvűpárt** vasárnap pünkösd napján délelőtt tartja szervezkedő nagygyűlését, mely iránt városszerte élénk az érdeklődés. Ez alkalommal fogják Ertl József nagybirtokost pártelnökké proklamálni.

— **Gänsemars a vonatmegérkezésnél.** A mi vasuti állomásunk egyike az ország legnagyobbjainak. Daczára annak azonban hogy annyi száz meg száz utas érkezik meg a sokfelől jövő vonatokon, mégis a nagy embertömeg csak „gänsemarsban“ tud ki jutni, lévén a kijáró egy csuda keskeny kijáró, ahol csak a jegyszedő ur kegyelméből lehet áthaladni. Persze ez sokszor egy negyedórát is vesz igénybe és nem egy uri embernek tapossák le a tyukszemét. Sokszor az ásós és kapás munkások közé keveredik egy sereg uri hölgy is, akik aztán jól megemlékeznek, mikor voltak Szabadkán. Ezen bizony segíteni lehetne, de kellene is. Ajánljuk ezt figyelmébe az állomásfőnök urnak, különösen azt, hogy a keskeny átjárónak *csak fél ajtaját nyitják ki* régi szokás szerint.

— **A Magyar Országos Központi Takarékpénztár.** Lapunk mai számában megjelent hirdetésére bátrak vagyunk tisztelt olvasóink — különösen a földbirtokosok — figyelmét felhívni.

— **Elhunyt bajai takarékpénztári főkönyvelő.** Eckert István, a bajai takarékpénztárnak alapítása óta főkönyvelője és a bajai céllövész társulat főlövész mestere pénteken délután a bajai városi székház kis tanácstermében hirtelen összerogyott és szívszélhűdés folytán pár perc alatt kiszzenvedett. Baja városa, melynek az elhunyt köztörvényhatósági bizottsági tagja volt; a takarékpénztár, a Casinó és a lökért épületeiről gyászlobogó hirdeti a városszerte népszerű „Pista bácsi“ halálát. Vasárnap délután temetik.

— **Az „Országos Molnáregyesület“** folyó évi május hó 29-én délelőtt 1/2 10 órakor saját helyiségében (V., Nagykorona-utca 3. szám) tartja meg rendes közgyűlését.

— **Kiállítás Hódmezővásárhelyen.** Augusztus 14-ikétől 28-ikáig, — mint tudósítunk írja ipari és mezőgazdasági kiállítás lesz Hódmezővásárhelyen, mely által az ottani társadalom és helyi érdekeltség régi óhajta teljesül. A kiállítás megvalósítására az első impulzust a városi törvényhatóságnak hat-ezer koronás segélye adta meg, melyet Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter ötezer, Tallián Béla földmívelési miniszter négyezer koronás adományai követtek. A kiállítás helyi jellegű lesz, az iparosok azonban a szegedi iparkamara egész területéről résztvehetnek a Hmvásárhelyen nem üzőtt iparágak köréből, a mezőgazdasági gépgyárak pedig az ország minden részéből kiállithatnak. A kiállításra már eddig nagyszámban jelentkeztek úgy az iparosok, mint gazdak, előbbiek 450-en utóbbiak 200-an. Igen gazdag eredményűnek ígérkezik a lókiállítás, melyen a hmvásárhelyi gazdaközönség országos hírű lótenyésztését mutatja be. Károlyi Imre gróf-

A mókusnak tán urnője kezében se volt olyan dolga, mint Matyínál. Kezdetben ugyan iszonyu vad volt, hogy azt hittük tul kell adni rajta. Mikor aztán látta, hogy nem is olyan rossz a sora, hát engedett, s csakhamar jó barátságba éltünk.

De nem is hiába. Gazdája zsákszámba hordatta részére a mogyorót. Hanem el is kényeztette szörnyen. Ahogy szabadjára lehetett ereszteni, hát egész nap a szalonban ugrált. Ha meglátogatták, hát csupa szives üdvözlétekből neki ugrott az embernek, jól végig karmolászta s még jó, hogy csak ilyen áron menekülhettünk tőle. Ha bántani akartuk, világért sem engedte Matyi:

— Ne bántátok! Gabrika emlékéért sértenétek vele.

Hát a fürge kis mókus egész ur lett a háznál. Ott ugrált, mászkált hol az asztal tetején, hol a könyvszekrényen vagy a pam-lagon; közbe persze eltört pár értékes nippet, vagy egy diszes fajence vázát is, de neki minden meg volt engedve.

Utóbb történt, hogy Matyi meglátta a valódi „ideál“-t. Látni belebódulni napok műve volt csak. Annyit vesződött, annyit ábrándozott róla, hogy egészen elhanyagolta kedvencét. Mint afféle vőlegény jelölt gyakori visiteket csinált „náluk.“ A mókus azalatt valami szórakozás után látott. Unalmában ide-oda

nak szomszédos mágoosi uradalma szintén nagy anyaggal vesz részt a kiállításon. A kiállítás védnöke dr. Lukács György főispán, elnöke dr. Szalay József rendőrfőkapitány, harmincz tagból álló igazgatóság és 130 tagu intézőbizottság élén. Szépnek ígérkezik a kiállítás női kézi munka osztálya, melyet Rittné Gábris Ágnes nőegyleti elnöknő és 25 tagu hölgybizottság rendez.

— **Polgármesterek kongresszusa Nagyváradon.** Május 30-án Szent-László városában kongresszusra gyűlnek össze a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei, hogy megbeszéljék azokat a nagyfontosságú aktuális kérdéseket, amelyek első sorban városaikat, azután pedig saját magukat és tisztviselő társaikat érdeklik. A kongresszusra Nagyvárad székházán már buzgalommal készülődnek. Szabadkáról Biró Károly polgármester vesz részt a polgármesterek kongresszusán.

— **Elveszett óra.** 20-án reggel 7 és 8 óra között a Kossuth-utcából Fuhrgänger Benőné lakásáig egy arany óra elveszett. Az óra nyolcszögletes F. M. monogrammal. Az esetleges megtaláló kéretik, hogy az értékes ékszert a rendőrségre felvinni sziveskedjék!

— **Imeretlen merénylet.** Tegnap, azaz 20-án az ablakon keresztül a helybeli kórházba löttek. A merénylet eddig nem sikerült elfogni. Senkisémet sérült meg.

— **Fű.** A szabadkai, likasi, csantavéri, kanizsai valamint a bogaras menti uton lévő fű az első kaszálásra május 23-án délután 3 órakor ott a helyszínen nyilvános árverésen el fog adatni. Venni szándékozók összegyűlő helyéül a Durkai Sándor korcsmája van megjelölve.

— **Jó hír.** Zentán az első állategészségügyi kerületben a járványként uralkodó és pusztító lépfene betegség megszűnt.

— **Állásokat** nyerni legbiztosabban csakis az »Országos Általános Pályázati Hirlap« utján lehet, mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hirt, az összes betöltendő állásokról. Az állástadók is nagyobb részben e lap utján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatali, pénzügyi, kereskedelmi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a »Jegyesek és Házasulandók Lapja« melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetési ára 1/4 évre 4 kor., egyes szám 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet körút 18. Képviselek fiókkiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek.

— **Házassági** célból ismerkedni legbiztosabban lehet »Házasulandók Lapja« utján, ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap utján ismeretséget szerezni, mely házassulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillért küldetik az »Országos Pályázati Hirlap«-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokot. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 12.

IRODALOM.

Egy érdekes könyv. Mostanában jelent meg Dr. Berec Sándor, a szentesi állami főgimnázium tanárától a „*Képzőművészetek története*“ című könyv. A mű már tárgyánál fogva is megérdemli, hogy foglalkozzék vele a művelt közönség. Népszerűen és tanulságosan vezeti elénk a szerző az egyes korszakot alkotó mozzanatok az emberiség művészetéről. Dr. Berec maga világlátott ember, ki Párizs, London, Velence, Berlin s Vatikán stb. muzeumainak kincseit ismeri, s az ezekről szerzett személyes impressióval a kitűnő causeur mororával teljesen lebilincsel. Nem cronologikus adathalmaz e könyv, hanem könnyű individualis felfogástól fűszerezett. A mű úgy magán-mint iskolai használatra kiválóan alkalmas. Kapható a szerzőnél Szentesen. Ára 3 korona.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A szab. kir. törvényszék ma mint felelviteli büntetőügyi bíróság tárgyal. Elnök dr. Marián Miklós. Birák Jociés Milorád és dr. Piri Sándor. Ügyész dr. Eperjessy Béla.

Kölsönös becsületsértés. Márton Gizella, Vachtler Jánosné és leánya, Bokros Julianna becsületsértés miatt vádolva álltak a törvényszék előtt. Márton Gizella a két utóbbi, ezek pedig őt illették sértő kifejezésekkel. A járásbíró Vachtler Jánosné 2 napra átváltoztattató 20 K. pénzbüntetéssel, Márton Gizellát is ugyanennyivel büntette. Fellebbezés folytán tárgyalta ezt az ügyet ma a kir. törvényszék, mely Márton Gizella büntetését 1 napra átváltoztatható 10 korona pénzbüntetésre szállította le. A kir. járásbíró ítélete egyebekben helyben hagyott.

Sulyos testi sértés. Régóta álltak egymással ellenséges viszonyban Ferkó Károly és Lehner Rozália. Még egyszer aztán szóváltás támadt közöttük, a mikor is Ferkó Károly tettlegességhez is folyamodott. E miatt aztán könnyű testi sértés vétségében a kir. járásbíró Ferkó Károlyt 8 napi fogház fő és két napra átváltoztatható 20 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ügy fellebbezés folytán a törvényszék elé került. A mai tárgyalásn a járásbíró ítélete helyben hagyott.

HIREK MINDENFELŐL.

Szigeti József emlékezete.

E hó 25-én ünnepli a Nemzeti Színház, Szigeti Józsefnek, a nemrég elhunyt jeles írónak és színművészek emlékét. A kegyeletos évfordulón Szigetinek „Csizmadia mint kísértet“ című népszínművét adják elő, melynek első előadása 1856. október 18-án volt a Nemzeti Színházban.

Jókai utolsó kézírata.

Jókai Mór utolsó kéziratára vonatkozólag a »József főherceg Szanatórium-Egyesület« emlékkönyvkezelőse (III. Zsigmond-utca 70.) arról értesít bennünket, hogy egyrészt a jelentkezők nagy száma, másrészt egyéb technikai okok miatt csak e hó 31-én küldi szét az autogramot.

Bécsi könyvnyomdászok Budapestén.

A bécsi könyvnyomdászok és betüöntők egyesülete pünkösdi vasárnapján Budapestre

érkezik. A budapesti könyvnyomdászok és betüöntők egyesülete tünnepiesen fogadja a bécsieket s tiszteletükre a »Typographia«-dalkör vasárnap a József főhercegszálló nagytermében hagversenyt rendez.

Kassa mozgalma Rákóczi hamvaiért.

A királyi szó nyomán föltámadt lelkese-dés talán sehol se kaptott olyan nagy hullámba, mint a Rákócziak ősi fészékén: Kassa városában. Az ősmagyar város mozgalmat indított, hogy a hazaszállított szent hamvakat, II. Rákóczi Ferenc, Zrinyi Ilona és Bercsényi Miklós gróf tetemeit monumentális székesegyházában temessék el. Ez irányban a város képviselőtestülete föliratban kérte meg a terv megvalósítására a képviselőházat.

LEGUJABB.

A bolgár fejedelem Berlinben.

Ferdinand, bolgár fejedelem megtette a szükséges lépéseket, hogy a berlini udvar látogatását fogadja.

Satoli bibornok Amerikában.

Satoli bibornok, aki azelőtt az Egyesült Államokban apostoli delegatus volt, Washingtonba indul a pápa engedelmével. Utja csak látogatás jellegével bir. Amerikai ismerősei meghívására ment oda, nem pedig amint híresztelték, hogy politikai kiküldéssel.

Bécsi lap a magyar kivándorlásról.

A „Neues Wienestagblatt“ írja, hogy Triesztből e hó 20-án a „Slavonia“ nevű hajó 1113 kivándorlóval indult utnak Amerika felé. Rövid időn belül Magyarországból és Horvátországból több mint 70000 ember vándorolt ki és még ezerre megy azok száma akik már a kivándorláshoz jegyet váltottak. E hó 28-án indult utnak újabb két rengeteg nagy kivándorló csoport, egyik a Cunard Linen, a másik az Ausztro-Amerikán. Ha ez így megy akkor ma-holnap Délmagyarországon nem marad munkás aki a földeket művelje!

Tibeti hadjárat.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Klancseből: A tibetiek tegnap lest vettek az angol tábor utóórsének, hogy elfogjanak egy csapatot, mely a postát hozta. Amikor puskaropogást hallottak, a táborból segítséget küldtek. Egy órai küzdelem után a csapat elérte a tábort a postával. Egy sepoyt megöltek, három sulyosan megsebesült.

Parasztlázadás.

Zimonyból értesülünk, hogy egy szerém községben, Iregben a földtagoztásnál parasztlázadás tört ki. Két paraszt halálosan megsebesült a csendőrök lövései által és többen sulyosan megsebesültek. Péterváradról katonaságért sürgönyöztek.

Matrózok sztrájkja.

Marceilleből jön a hír, hogy a haditengerészet tisztjei és kereskedelmi matrózok között viszálykodások vannak, ami valószínűleg egy újabb sztrájk kitörésére fog alkalmul szolgálni.

Csáky gróf — örült

A bécsi parkring nevezetes botrányhőse Csáky gróf, aki nemrégiben egy előtte teljesen ismeretlen nőre, Maravecnére négyszer rálőtt — mint értesülünk, valósággal örült volt. Örültsége most hivatalosan az orvosszakértők által is megállapított.

Sertésvásári jelentés.

(Schleiffelder és Társai bécsi cégtől.)

1904. május 17-éről.

A mai vásárra összesen 13097 darab sertés volt bejelentve, felhajtattott azonban 5793 német-lengyel és 6763 magyar sertés.

Az üzlet menete vontatott volt.

Kilónként élő sulyban fogyasztási adó nélkül:
Első prima magyar sertés 108—110 fill.
kivételesen 111 fill.
Közép- és öreg sertés 102—106 „
Könnyű- és szedett sertés. 95—100 „
Német-lengyel és erdélyi sertés 84—102 „

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.

— Május 18. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza ápr.-re	—	—
Buza máj. 1904	834—832	—
Buza okt.	872—891	832—63
Rozs ápr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	676—674	675—76
Zab máj.-ra	541—540	538—39
Zab	—	—
Zab október	568—567	567—68
Tengeri máj	514—513	—
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. jul. 1904	525—526	528—29
Repcse	—	—
repcse aug.	10.00—11.00	—

Hirdetmény.

A szabadkai földmives-iskola tulajdonához tartozó palicsi szőlőben és „Erzsébet“ uti gyümölcsösében a fákon eladva 5—6 méter-mázsa cseresznye és meggy, továbbá 5—600 q. kajszibarczk-termés *folyó évi május hó 24-én d. u. 2 órakor nyilvános árverésen eladatik.*

A kikiáltás a gyümölcsfáknak 30—50—100 és ezen felüli számban csoportosított állásában a helyszínén történik.

A megvásárolt gyümölcs árának 200%-a az árveréskor azonnal, a vételár többi része ellenben az elszállítás alkalmával fizetendő le az igazgatóságnál.

A gyümölcsnek a palicsi vasuti állomásra való elszállítása díjtalanul történik, u. m. a gyümölcsnek a fákon való örözésére egy csész adatik rendelkezésre.

A fáknak a gyümölcszedés alkalmával való megrogálásáért azonban a vevőt terheli a szavatosság.

Bővebb értesítés a földmives iskola t. igazgatóságánál kapható Salicion.

A felügyelő-bizottság.

2590. a. 904.

Hirdetmény.

Az adókiadó bizottság által kivetett 1903., 1904. évi III. oszt. kereseti adóról szerkesztett lajstrom számvevőileg megvizsgáltatván a 2883. évi XLIV. t.-c. 16. §-a értelmében ezennel 1904. évi május hó 22-től 1904. évi május hó 29-éig terjedő nyole egymásután következő napon Szabadka sz. kir. város adóhivatalában közszemlére tétetik ki azon czélból, hogy a kivetett általános jövedelmi pártadó ellen az érdekeltek netaláni felszólamlásait beadhassák.

Szabadka, 1904. május 20-án.

Városi adóh. vatal.

554/1904. eln. sz.

Arlejtési hirdetmény.

A kir. igazságügyminiszteriumnak 14.576/I. M. 1904 számú rendelete alapján a szabadkai törvénykezési épületben új árnyékszék berendezés létesítése végett folyó évi június hó 6. napján d. u. 4 órakor arlejtés tartatik a kir. törvényszék elnöki irodájában.

A vonatkozó költségvetés és feltételek, illetőleg szerződési tervezet, a kir. törvényszéki iradaigazgatónál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Ezen, a megkötendő szerződés felsőbb jóváhagyására vonatkozó értesítés vételétől számított nyolcz nap alatt megkezdendő és négy hét alatt befejezendő munkák költségei 3097 koronában vannak előirányozva.

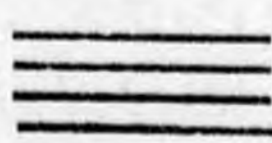
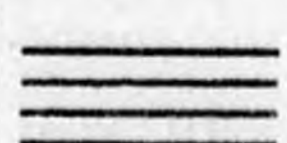
A munkák teljesítése végett csak a vizvezeték berendezési munkák és illetőleg a szerelő ipar önnálló gyakorlására jogosult egyének pályázhatnak, kik írásba foglalt zárt ajánlatukat 300 korona bánatpénznek a versenyző lakhelére nézve illetékes kir. adóhivatalnál igazságügyi letétbe történt helyezését igazoló nyugtával és megfelelő iparigazolvánnyal felszerelve folyó évi június hó 5-ik nanjának d. e. 10 óráig az irodaigazgatónál akhatják be.

Az ajánlatok vissza nem vonhatók s másnap vagyis június hó 6-án d. u. 4 órakor fognak a netán megjelent versenyzők előtt felbontatni.

Bánatpénzre vonatkozó nyugta nélkül, továbbá a kitűzött időn túl beadott, valamint távirati és pótajánlatok figyelembe nem vétetnek, az ajánlatok közül pedig a szabad választás joga a kir. tárvényszék elnöke részére fentartatik.

Szabadka, 1904. évi május hó 17-én.

Marián Miklos,
kir. törvényszéki elnök h.

**Nedves lakások szárazzá tétele **

az ember legdrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetetlen szükség. **De csakis**

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a célt; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiábavaló kísérletezésnek bizonyul.

Megbízásokat elfogad és jótállás mellett pontosan teljesít a vidéken is:

Karsai Bertalan

a Magyar asfalt részvénytársaság képviselője
Szabadkán.

 Elvállal mindenféle asfalt-burkolat készitést.

Hol lehet legolcsóbban

Vásárolni

kész férfi öltönyt,

gyermek ruhát,

női kabátot

és paletot

Földes Samu és Társa

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	---	---	17 kor. feljebb
Ulster	---	---	22 " "
Felöltő	---	---	17 " "
Gyermek öltöny	---	---	5 " "
Gyermek felöltő	---	---	9 " "

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	---	---	11 kor. feljebb
Női Paletok	---	---	17 " "
Fiu és leánygallérok	---	---	5 " "

Szabadkai takarékos és hitelintézet mint szövetkezet**Aláírási felhívás a IV-ik évtársulatra**

Értesítjük a t. közönséget, hogy az aláírá sok IV-ik évtársulatunkra a mai nappal megkezdődnek.

Üzletrészek (heti koronás befizetések) jegyezhetők az intézet helyiségében — volt Sümegi-féle, most Miloszavlyevits-féle ház, a postával szemben — valamint az intézet igazgatósági, választmányi és felügyelő bizottsági tagjainál.

Kölcsönök úgy váltóra, mint jelzálogi bekebelezés mellett teljes versenyképességgel a legelőnyösebb kamatláb mellett folyósítatnak.

Betétek — a betét napjától kezdődő kamatozásra 4 1/2% mellett elfogadtatnak. — Állandó betétek kamatlába 5%.

Szabadka, 1904. május 1-én.

Az igazgatóság.

Tagok száma	1904. április 30-án	1367.
Üzletrészek száma	" "	3397.
Kölcsönállomány	" "	560,000 k.
Befizetett törzstőke	" "	300,521 k.

Vendéglő áthelyezés.

Van szerencsém a n. érdemű közönség b. tudomására hozni, hogy jó hírnévnek örvendő

vendéglő- és**sörcsarnokomat**

a Rudic-utcából a Wesselényi-utca 41 sz. alá (a volt Piszárevics-féle sörcsarnok helyiségébe) helyeztem át, a melyet örök áron megvettem.

Kitűnő villásreggeli! Ebéd- és vacsora előfizetések elfogadtatnak.

Tisztelt vendégeim további pártfogását a kitűnő ételek- és italokkal, valamint a gyors és pontos kiszolgálással továbbra is kiérdemelni minden igyekezetem leend.

Tisztelettel

Szemmáry János

vendéglős.

MACZONKA KAROLY

paplanos és kárpitos

SZABADKÁN, Széchenyi-tér Bachrach-féle ház.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Szabadkán a fenti cím alatt egy a mai kor igényeinek teljesen és megfelelően berendezett

paplanos és kárpitos műhelyt

rendeztem be, ahol minden e szakmába vágó munkák izléses kivitelben és szolid árak mellett készülnek.

Midőn ezt szives tudomására hozom, egyben bátorodom nagybecsű pártfogásáért esedezni.

Kiváló tisztelettel

MACZONKA KÁROLY

paplanos és kárpitos.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a „Nemzeti Casinó”, épületben lévő

vendéglőt

átvettem. Amidőn jó konyhámról valamint pontos kiszolgálásomról már eleve is biztosíthatom tisztelt vendégeimet. Vagyok magamat b. pártfogásukba ajánlva, amelyet kifogástalan kiszolgálással kiérdemelni óhajtok.

Kiváló tisztelettel

Jóó Ferencz

vendéglős.

Étkezésekre előfizetések elfogadtatnak.

A mű festőhez czimzett egyházi szerek és festékkereskedés, mű- és iparfestészeti terem megnyitás.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a közel 20 éven át főnálló üzletemet megnagyítom és kibővíttem

egyházi szer és festékkereskedéssel.

A „Műfestőhez” czimzett kereskedésben elfogadtatnak megrendelések egyházi képfestésre, templom festésre bármely stylben; szobafestések magyar stylben; termek és szállodák modern kifestése; aranyozások, oltár-építések, szobrok polikromironása, másolások, szóval minden a műfestési és festési szakmába vágó munkák.

Előnyös beszerzési források lehetővé teszik, hogy

redeti gyári árakban számíthatok, s így vevőimet olcsón és szolidan szolgálhatom ki.

Ajánlom továbbá a festőknek és háztulajdonosoknak legujabb találmányomat

nedves falaknak szárassá tétele végett festés által,

mely feleslegessé tesz minden grundolást, s hulladék leválást. Ezen új találmányom

a Bátori magyar új enyv,

mely kizárólag csak nálam kapható. — 100 kiló 25 korona.

FIGYELMEZTETÉSI

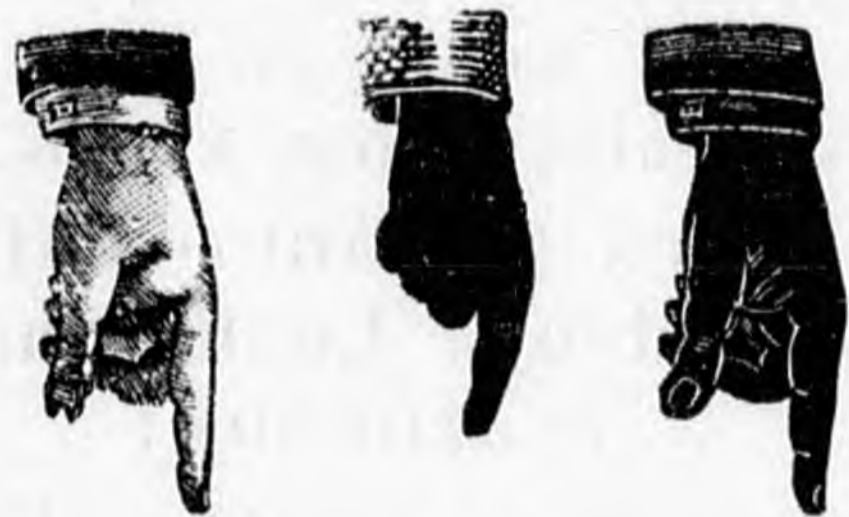
Minden háziasszonynak elkerülhetetlenül szükséges. Házilag festheti mindenki ruhát fiox kelme festékekkel (örvényileg védve) Tizenöt perc alatt elkészül, függönyök, blousoik érti ruhák festésével. — A festék minden színben kapható.

Ára egy tubusnak, mely 45 méter szövet megfestésére elegendő 85 fill. vagy 1 kor.

Bátori (Blaskovits) Mihály

műfestész Szabadkán.

Üzlet: Deák-utca Jobb-féle ház. Lakás: VII. kör, Erdő-utca 66. sz.

Kirlap

elárusító és kihordó

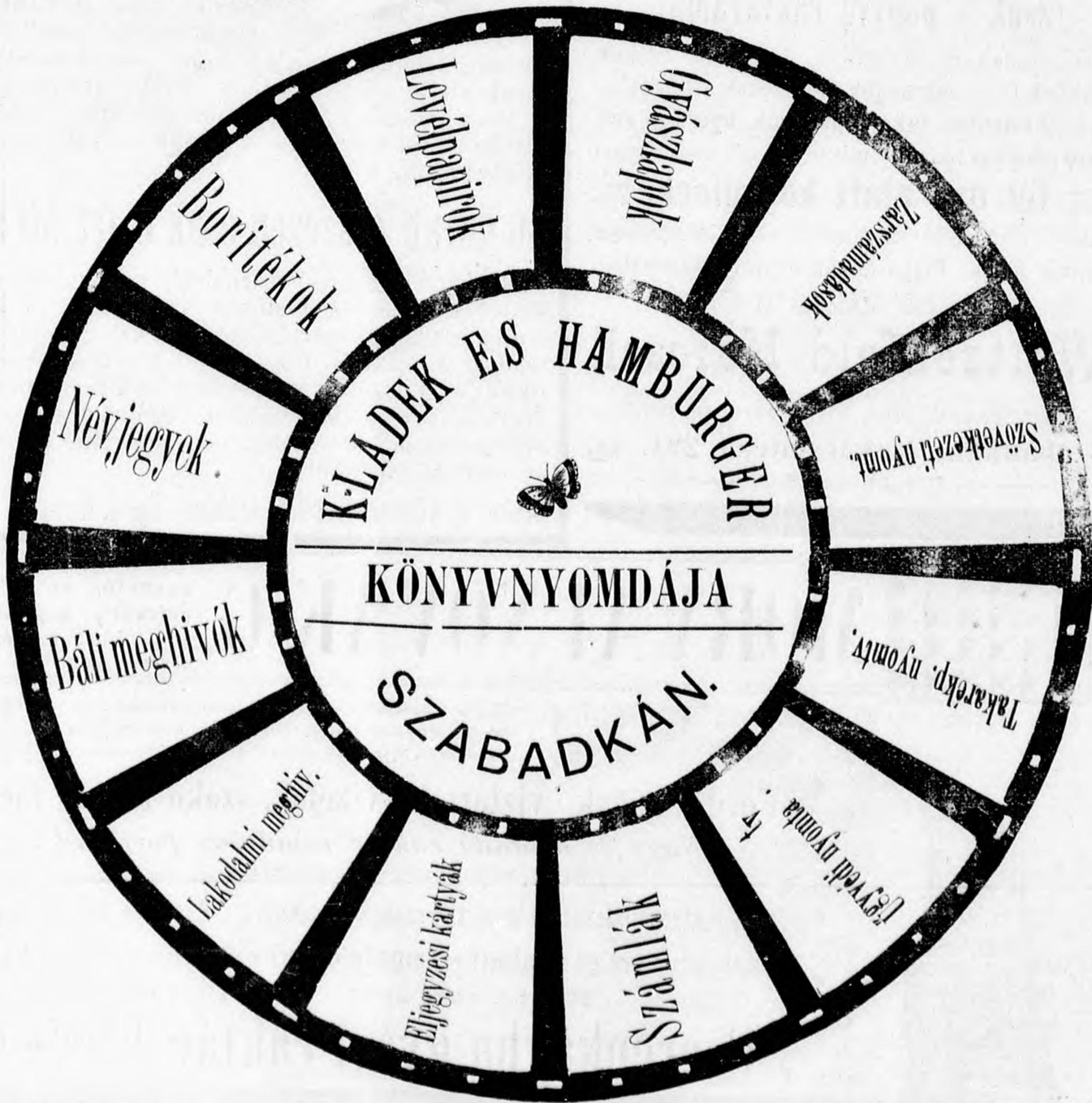
fiúk

leányok

és

asszonyok

f. június hó 1-étől alkalmazást nyernek lapunk kiadóhivatalában.

Fényirda

◀ a Kiskápolna mellett ▶

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a Deák-utca 64. számú házban (Vermes ház) a kis kápolna mellett levő

fényirdát

átvettem és ott a fényképészet minden ágába vágó munkát a legjobb és legszebb művészi kivitelbe elvállalok, ugymint:

A rendes fényképezés **visit, cabinet, makkart, boudoir** fényes és matt (platin) papirosra. **Csoportokat, lakodalmi felvételeket, tájképeket, épületeket** kívül és belül, kis képek után életnagyságu képeket platin és bronz papirosra. **Deák és katona csoportokat, alkalmi albumokat, tableauxkat, lovas felvételeket,** kívánatra a háznál is eszközlök felvételt a legolcsóbb árban.

Hogy a nagyérdemű közönség képeim jószágáról meggyőződést szerezhessen, próba felvételeket és képeket bármily nagyságban **díjmentesen** készítek.

Midőn a nagyérdemű közönséget fényirdám látogatására felhívom, biztosítom a legszakmaszerűbb kiszolgálásról.

Teljes tisztelettel
Nagy Ferencz
fényképész.

Gazdaközönség figyelmébe!!

Ajánlom kender, kötél, zsinag, zsák és ponyva raktáramat,

hol minden minőségű és nagyságu **zsákok, kötelek** u. m. **istrángok, kötőfék**ek stb. kaphatók. **Vizmentes takaró ponyvák, nyers és rostáló ponyvák** bármily minőségben és nagyságban **fél óra alatt készülnek.**

Nagy választék szebbnél-szebb lóhálóknak, tennis hálók, függő-ágyak és tornaszerekben.

Egyedüli főraktár Szabadka es környékére:

Weitzenfeld Marczell

kender, len, kötél, zsinag, zsák és ponyva áru raktára
Szabadkán, Kovács-utcza 294. sz.
Telef n 190.

Egy jó karban levő kisebb
könyvtárszekrény

•• megvételre kerestetik. ••

Cim a kiadóhivatalban

Különféle állványok
~ jutányos áron ~

E L A D Ó K

KISS ISTVÁN

fűszer- és csemegeáru kereskedésében.
Szab dka, Kossuth-utca

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár

BUDAPESTEN, Deák Ferenc-utca 7. szám

engedélyez a legkedvezőbb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcönöket földbirtokokra

a kimutatott földadó vagy a színhelyen fogatosított becslés alapján.

☛ Kölcsönkérvényekhez a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv hitelesített alakban csatolandó. ☛

A legkisebb engedélyezhető kölcsön 2000 kor.

Drága kölcsönök convertáltatnak olcsóbbakra.

☛ Bárminemű kérdések a fenti címhez intézve, gyors elintézését nyernek. ☛

Egy háztartási mérleg

és 1 üveg eredeti francia parfüm
ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói

ezüst árúimat

és pedig: 6 darab mexikó ezüst asztali kés, 6 darab mexikó ezüst evővillát, 6 darab mexikó ezüst evő-

kanalat, 12 darab mexikó ezüst kávéskanalat, 6 darab kiváló dessertkést, 6 kiváló dessertvillát, 1 darab mexikó ezüst levesmerítő kanál, 1 darab mexikó ezüst tejmerítő, 2 darab elegáns asztali gyertyatartót.

46 darab összesen csak 6 frt 50 kr.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomban egy szavatosság mellett pontosan működő 12¹/₃ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok, Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker J. központi forgalom áruháza: Bpest, Hernát-u. 54.

5 koronáért

küldök 4¹/₂ kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült — finom enyhe **Piperessapant** rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi.

3 frt 40 krajczár

utánvéttel egy vég szépségű vászon 6 teljes férfi vagy női ingre 90 cm. széles kitűnő minőségben, 5 évi jótállással; számos elismerés.

4 frt 50 krajczár

utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre 3 méter divatos szövet egy elegáns férfi öltönyre tetszés szerinti színben kapható.

☛ Mintákat nem küldök. ☛

kék zománczozott főzőedény! Legfinomabb gyártmány!

Bámulatos olcsó árban. — Próba-rendelmény 6 drb főzőfazék és 6 darab lábas csak 3 forintba kerül utánvétellel.

Denker József Bpest

VII. Hernát-u 54.

MORVAI NOVÁK G.

vasbeton és Rabitz munka vállalkozó, márvány mozaik és cementáru gyár. Vasbetonból épült saját házamban, a vasuti indóházzal szemben. Telefon 238. sz

Elvállal: vasbeton és Rabitz munkálatokat, betoncsatornázás, beton műtárgyak, nedves falak szárazzá tétele és gránitt-terazó munkák.

Fürdő kádak, vizztartók, vizelők, szökő kutak, facement tetők.

Nagy és állandó raktár román és portland csementből.

Nagyban és kicsinyben a hához szállítva legjutányosabb árak mellett.

Nagy raktár mindennemű mozaik és ezement lapokból 1—6 színben, keramit lapok, kőagyagcsövek.

Szabadalmazott **asphalt elszigetelő lapok** nedvesség ellen. **Asphalt papir**, stb

Külön oszt ly :

Cserépkánya gyári raktár

UZLETVEZETO :

DÁNIEL A. JÓZSEF

Bathány-utca.